

1. Kültür kavramı hem iyiye hem kötüye kullanıldı

a. Kavram dünyayı dolaştı, kabul gördü, anthnopolojinin büyük başarısı oldu

b. Kültür aynı zamanda çarpıtıldı ve saptırıldı

i. Kültürün kesin sınırları olduğu varsayımı -yanlıştı

ii. Her kültürün tek bir topluluğa mal edilmesi büyük yanılgıydı

1. Bu tutum kültürün yeniden ırklaştırılmasına yol açıyordu

iii. Kültürün zamana dayanıklı ve değişmez olduğu yanılgısı yaygındır

c. Antropologlar kültürü nasıl görür? :

i. Sınırları aşan, hızla dağışen

ii. Çelişik

iii. Karmaşık

iv. İnsan yapısı her şeyle ilgili

d. Geçmişten kalan bazı yanlış kavramlar yaşar, ortaya çıkıp dolanırlar

2. Kültür ve Folklor: Kültür kavramında gözlemlen akımlar, 19. yüzyılda başlayan

folklor incelemelerinde öngörölmüştü

a. 19. yüzyılın büyük ulusçuluk dalgasıyla büyük bir inceleme alanı doğdu.

i. Ulus, devlet gibi sıradan (siyasal) bir birlik değildi

ii. Onun organik (yaşayan/canlı) bir birlik / bütünlüğü vardı

iii. Toplular folklordan yararlanarak ulusal kimliklerini pekiştirme ya da yeni bir ulus yaratma yollarını aradılar

b. Folklorcular, kültürel geleneği temsil eden öyküleri, türküleri, giysileri,

besinleri ve benzeri öğeleri derlemeye koyuldular.

i. Bu öğeler/bilgiler çoğunlukla köylerden toplanıyordu

ii. Halkların birliğini köylülerin temsil ettiği sanıldı.

- c. Yerli topluluklar, folklorculara öyküler anlattılar, geleneklerinin yeni (yapay) yorumlarını sundular
- i. Örnek: 19. Yüzyılda *Tartan* desenlerinin belli İskoç klanlarıyla özdeşleştirilmesi, bu klanlar yenildikten sonra yapıldı
  - ii. Panama'da *Pollera* adıyla bilinen bir kadın giyimi vardır. Köylülerden alınan bu giysi son zamanlarda ulusal olmuştur.
  - iii. Aşırı vak'alarda, bu tür öğelerin çoğu uydurma idi, Çelt ozanı Ossian'in eserleri gibi
- d. Folklorlarda olup bitenlerin çoğu bugün kültür alanında yeniden yaşanıyor

3. Kimlik Politikası

- a. Halk topluluğunun özünde / temelinde kültür olduğu inancı yaygındır
- b. Kültürün bir kimlik kazandırdığı da söylenir
- c. Bu tür varsayımlarda gizli tehlikeler vardır
  - i. Kültürel köktencilik
    1. Kültürün çok basitleştirilip yüceltilmiş bir yorumudur
    2. Ekseriya esneklik tanımayan bir kültür yorumudur
  - ii. Çoğu zaman, kültürel kimliğin özü kabul edilen öğeler, gerçekte, tümüyle yabancı kültürlerden son zamanlarda alınmış olabilir
  - iii. Kültür kavramını kullanarak halk topluluğunun kültürünü sınamak
    1. Kültür yeterince "renkli" mi? Tüyley? Danslar? Besinler? Türküler? ve Folklor?
    2. Kolombia hükümeti, yerli halka geniş alanlar verince ülkedeki siyah gruplar kendi kültürlerine yaymayı amaçlayan merkezler kurmaya başladılar

d. Yerli halkların kendilerine ait özgün kültürleri olduğu söylenir

i. Söylemin geçerliğini yitirmemek için onu yaşatırlar. Öyle ki bu kültürler:

1. Değişmez görünmek zorundadır. Örnek: Kuzey Amerika yerlileri, durum ve hakların koruyabilmek için geleneklerinin değişmediğini,

2. Toprağa bağlı kaldıklarını,

3. Sağlam aile bağlarının yaşadığını ve

4. Manevi değerlerini koruduklarını kanıtlamaya çalışırlar

ii. Bizler de bunlara inanıp “*gerçek*” kültürler deriz.

4. Davranışları kültürle açıklama eğilimi da sakıncalıdır

a. Samuel Huntington —Yeryüzündeki bölünmeleri nasıl anlamalıyız?

Huntington, dünyanın büyük “medeniyet” / kültür alanlarına bölündüğünü söyledi:

i. Batı

ii. İslam

iii. Hindu

iv. Budhist

v. Çin

vi. Japon

vii. Latin Amerika

b. Bu sınıflama sisteminde aşık bazı sorunlar (çatlaklar) saklıdır

c. Korkularımızın ifadesidir ve insanları suçlamak için kullanılır

i. Kabaca bazı gerçekleri yeniden adlandırır

ii. Şu büyük soruları yanıtlamakta kullanılır:

1. Neden şiddet kullanıyorlar?

2. Neden bilimi geliştiremediler?

3. Neden geri kaldılar?

- iii. Sözkonusu grupların değer yarılarını (kültürlerini) incelemekle bu soruların yanıtlanabileceğini varsayıyordu—Huntington
- d. Max Weber — kültür kavramın kullarmadan yaptığı bir kültürel araştırmada— kapitalizmin yükseleşini ve Protestanların (dindar Kalvinistlerin) Katoliklere göre *neden* daha başarılı göründüğünü açıklamıştı
  - i. Max Weber’e göre, Protestanlar “*ruhlar*”ından dolayı kapitalist düzende ilerlemeye, Katoliklerden daha hazırlıklı / donanımlı idiler. Bu açıklamada Weber’in kullandığı “ruh”, aslında Protestan kültüründen (dünya görüşünden) farklı bir kavram değildi.
    1. Borç verebiliyor,
    2. Hesaplı, ölçülü davranabiliyor
    3. Hemen doyum (tüketim) yerine tasarruf yapabiliyor
    4. Cenneteki yerlerini korumak için de çok çalışıyorlardı
(Bu sonuncusu mantığa aykırı görünen bir *paradoks*’tur)
  - ii. Açıklamanın en ünlü ve çarpıcı kanıtı Benjamin Franklin idi
- e. Oysa Weber— kültürde bulunmayan niteliklerden söz ederken— yanıliyordu:
  - i. Benjamin Franklin, Weber’in saydığı niteliklerden hiçbirine sahip değildi.
  - ii. Katolikler, özellikle de katolik köylüler, Protestanlar kadar hesaplı idiler
  - iii. 19 yüzyıl Protestan işadamları o kadar da hesaplı kişiler değildi Ekseriya riskli işlere girişmekten korkmayann ihtiraslı kişilerdi
  - iv. Ayrıca, alın yazısı ve mukadderat ile pek ilgili değillerdi. Belki kadere inanırlar ama çalışmaktan geri kalmazlardı
  - v. Ne var ki Weber böyle bir açıklama geleneğini başlatmış oldu
- f. Köylülerin neden ilerlemediği sorununun başka açıklamaları da vardır

- i. Başlıca açıklama risk almadıkları yolundaki varsayımdır
- ii. Fakat köylüler yeniliği denediklerinde hesaplı riskler alırlar
- iii. Bol paranız olduğu zaman riskli işlere girişip kaybetmeyi de pek ala göze alabilirsiniz.